

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
GRAFIČKI FAKULTET ZAGREB

Smjer: Dizajn grafičkih proizvoda

SEMINARSKI RAD
PAUL CEZANNE

Mentor:

Vanda Jurković

Student:

Ena Delić

Zagreb, 2025.

Sadržaj

1. UVOD	3
2. OPĆENITO O PAULU CEZANNEU	4
3. OTMICA	5
4. PIKNIK.....	6
5. KUĆA OBJEŠENOG ČOVJEKA.....	7
6. MONT SAINTE – VICTORIE.....	8
7. KUPAČI	9
8. ZAKLJUČAK	10
LITERATURA	11

1. UVOD

Paul Cézanne (1839–1906) smatra se jednim od najutjecajnijih slikara moderne umjetnosti. Njegova djela su prepoznatljiva po revolucionarnom pristupu boji, formi i kompoziciji. Njegov rad obuhvaća različite faze — od prvih ekspresivnih i mračnih slika do kasnijeg, zrelog razdoblja u kojem je prihvatio impresionizam i postavio temelje postimpresionizma i modernog slikarstva.

Cézanne je od djetinjstva pokazivao zanimanje za umjetnost, tako da je odlučio posvetiti život slikarstvu. Put ga je doveo do suradnje s najvećim umjetnicima svoga vremena kao što su Camille Pissarro, Claude Monet i Pierre-Auguste Renoir.

Njegova djela, poput serije Mont Sainte-Victoire i Kupači, utjecala su na razvoj kubizma i cijelu modernu umjetnost, zbog čega ga mnogi nazivaju „ocem moderne umjetnosti“.

2. OPĆENITO O PAULU CEZANNEU

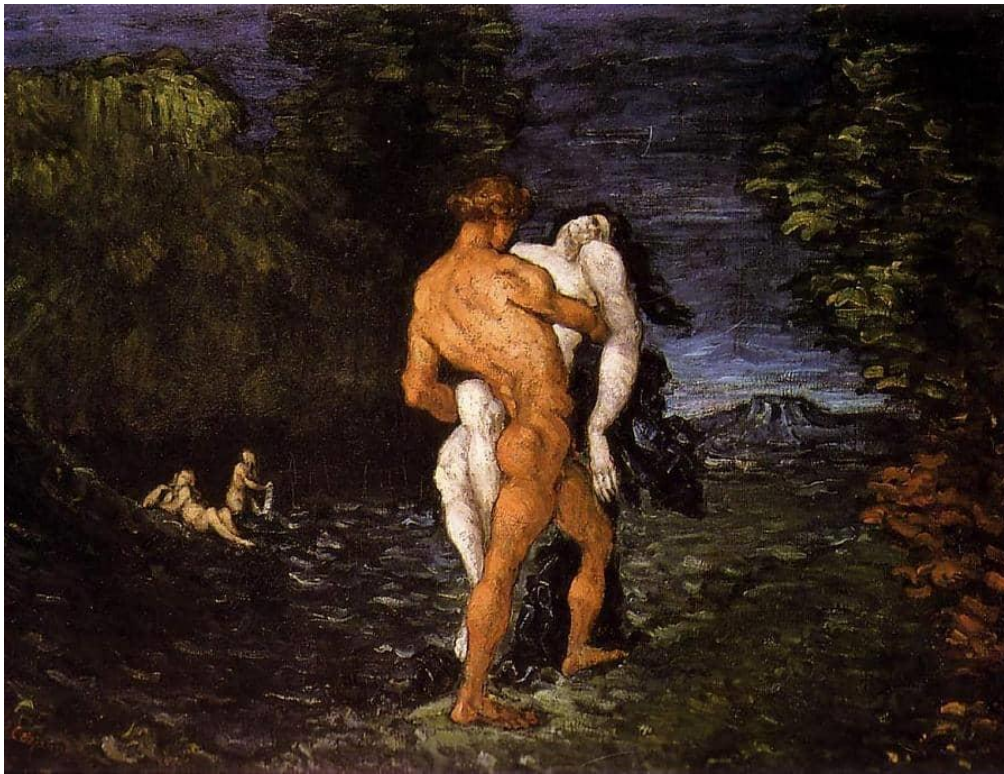
Paul Cezanne rodio se 1839. godine u Rue de l'Opera u Francuskoj. Od djetinjstva se interesirao za likovnu umjetnost i književnost. Paul Cezanne počeo se baviti umjetnošću 1856. godine. Slobodnu općinsku školu crtanja u Aixu upisuje 1857. godine, gdje je učio od španjolskog redovnika Josepha Giberta.

Zbog zahtjevnog oca, kojem je u planu bilo da Cezanne naslijedi njegovu banku, 1859. godine upisuje pravni fakultet, gdje se školovao sljedeće dvije godine. Paralelno od 1859. godine pohađa večernje i tečajeve u umjetničkom muzeju Aixu, Musée Granet. Počeo je zanemarivati pravni studij te se sve više posvećivao umjetnosti. U kolovozu 1859. godine osvaja nagradu na tečaju studija figure.

Usprkos očevim očekivanjima i protivljenju odlučuje slijediti svoju strast prema umjetnosti stoga se seli u Pariz, a 1861. godine i upisuje studij Academie Suisse. Na studiju upoznaje Camillea Pissarra. Pissarr i Cezanne bili su učitelj i učenik. Pissarr ima ogroman utjecaj na Cezanna, podučava ga novim tehnikama i načinima slikanja. Posebno se interesira za djela poznatih umjetnika poput Leonarda da Vinci i Michelangela, ali istovremeno mu se javlja sumnja u njegove sposobnosti. Nakon 5 mjeseci vraća u svoj rodni grad gdje nastavlja studij. U Pariz se ponovno vraća 1862. godine na godinu dana, ponovno pohađa Academie Suisse. Na akademiji upoznaje umjetnike: Claudia Moneta, Pierrea-Augustea Renoira i Alfreda Sisleyja koji ga zainteresiraju za impresionizam.

Paul Cezanne bio je francuski post impresionistički umjetnik iz kraja 19. stoljeća. i početka 20. stoljeća. Njegova djela imaju specifične odlike, poput karakterističnih poteza kistom koji se ponavljaju. Njegova djela prikazuju jedinstven doživljaj svijeta.

3. OTMICA

Otmica (1867. g.)

Djelo Otmica (1867. g.) jedno je od najranijih slika Paula Cézanna.

Ubojstvo, otmica i silovanje su teme koje su mučile Cézannea u 60-im godinama, stoga su te teme prisutne i u njegovim djelima. Djelo Otmica tema je mnogih rasprava, postoje mnoge teorije o temi djela.

Postoji teorija koja govori da su naslikani Herkul i Alkestida koji su spašeni iz podzemlja, međutim, više je prihvaćena teorija da je naslikan prikaz Plutona koji otima Perzepinu.

Poput ostalih Cézanneovih ranih djela, slika je ekspresivna u tamnim bojama, prisutan je bujan i intenzivan stil. Atmosfera je smirena i prigušena. Također se primjećuje i tendencija prema apstrakciji i raznolikost Cézanneova stila, zato što je još pokušavao shvatiti i usavršiti osobni stil.

4. PIKNIK

Piknik (1869. g.)

Piknik (1869. g.) također je jedno od ranijih Cezanneovih djela. Atmosfera djela je neobična i nalik na san. U tom razdoblju piknik je bio jedna od najpoznatijih tema moderne idile, isticao se zrak, svjetlost, igra, sloboda i veselje. Cezanne je svoj lik naslikao drugačijim od ostalih, ne pridružuje se zabavi i ne opušta se. Ističe se svojom formalnom odjećom, dok su ostali u laganim košuljama i haljinama. Na taj način doprinosi sumnji i misteriji atmosfere piknika.

Cezanneova ranija djela su puna osjećaja te su ujedno i otkrivala njegove umjetničke sposobnosti.

1872. Paul Cezanne putuje u Pontoise u Francuskoj i dvije godine radi s Pissarrom, tada je prihvatio da treba slikati izravno iz prirode, takozvano *en plein air* slikanje, to jest slikanje na otvorenom. Zbog toga su se njegove slike promijenile. Počeo je koristiti „življe“ boje i blijede boje poput drugih impresionista, za razliku od njegove uobičajene tmurne i mistične atmosfere. Također prestao je slikati vjerske i romantične motive.

Cezanne je prvi put izložio svoje radove 1874. godine, radovi su nazvani impresionističkima. Nastavio je stvarati samostalno u rodnom gradu. Inspiriran je djelima Claudia Pissarra, Vincenta van Gogha i Georgesa Seurata.

Cezanneova djela su postala sve više impresionistička. Neka od tih djela su Mont Sainte Victorie i Kuća obješenog čovjeka.

5. KUĆA OBJEŠENOG ČOVJEKA

Kuća obješenog čovjeka (1873. g.)

Kuća obješenog čovjeka (1873. g.) izložena je na prvoj impresionističkoj izložbi 1873. godine. Naslikana je tehnikom ulje na platnu.

Jedno od prvih djela koje je Cézanne prodao. Na slici je prikazana kuća i krajolik bez ljudske prisutnosti. Vidi se umjetnikov prelazak iz mračne i grube atmosfere na svijetlu, laganu i živahnu.

Cézanne je prvo naslikao kompoziciju, a povlačenjem novih slojeva kistom definirao je detalje slike. Zahvaljujući uravnoteženosti hladnih boja na slici, naselje izgleda napušteno, a kuća naslikana oštrim i jakim linijama se ističe u slici.

Ne zna se je li se u toj kući dogodilo samoubojstvo, ali vlasnik te kuće se zvao Penn'Du, što podsjeća na Pendu (francuska riječ za obješenog čovjeka).

Kuća obješenog čovjeka bila je jedna od najizloženijih Cézanneovih slika i ključno djelo u razvoju njegove karijere, stoga se smatra remek-djelom impresionizma

Cézanne je u posljednje destljeću svog života slikao samo 2 motiva, jedan je planina Mont Sainte – Victorie, a drugi je sinteza ljudskog tijela i prirode u nizu *Kupača* (aktova koji se kupaju u prirodnom okruženju). Kasnije verzije Cézanneovih slika postajale su sve apstraktnije.

6. MONT SAINTE – VICTORIE

Mont Sainte – Victorie (1902. g. – 04. g.)

Mont Sainte – Victorie serija je Cezanessovih slika. Opus slika koje dominiraju u njegovu stvaralaštvu, a predstavljaju slikarski prikaz iste planine na jugu Francuske. Karakteristično za seriju ovih slika je što svaku novu sliku planine slikao u duljem vremenskom razdoblju. Time se odvojio od impresionizma koji se slika brzo i na licu mjesta. Cezanne cijeli život promatra tu planinu, a svojim slikarskim tehnikama nastojao je dočarati svoj doživljaj i sentimentalnost.

Mont Sainte – Victorie (1902. g. – 04. g.) jedna je od najkasnijih Cezanneovih slika. Prikazuje planinu koja se uzdiže prema nebu, a istovremeno tone u zemlju. Nebo je naslikano živahnim potezima i življim bojama, poput zelenih oblaka koji se podudaraju sa zelenom bojom na zemlji. Nebo naslikano na taj način dodatno naglašava planinu. Zemlja je u kontrastu s nebom, za razliku od „mekih“ linija, naslikana je jasnim i oštrim potezima. Dubinu ostvaruje jedinstvenim odabirom boje: smeđe – plava je u prvom planu, crvena i zelena su u srednjem planu dok plava predstavlja najudaljenije područje.

Slika predstavlja Cezannesovu težnju prema cjelovitosti emocija i umjetnosti. Dvoumi se koja je bit planine, raste li u nebo ili tone ka zemlji. Slika simbolizira kontrast između stabilnog i nestabilnog, prikazana različitim načinima nanosa ulja na platno te su na taj način dočarane jake emocije.

7. KUPAČI

Kupači (1894. – 1905.)

Otprilike 200 Cezanneovih radova ima motiv aktova kupača, samih ili u grupi. Serija slika kupača imala je ogroman utjecaj na umjetnost ranog 20. stoljeća. Motiv su žene koje se opuštaju u šumi, a inspiraciju je pronašao u tradicionalnim motivom pastoralnih scena nimfi i renesansnih božica. Cezanneov cilj nije bio prikazati prirodni motiv, već je nastojao prikazati integraciju ljudi i prirode. Pokušao je dočarati ljepotu prirode i ljudsku povezanost s njom.

Tehnika koju je koristio je ulje na platnalu a namjerno je slikao slikarskim stilom koji se ne bi svidio početnicima kako bi izbjegao prolazni popularni stil. Svrha njegovih slika bila je poistovjećivanje s objektima koje slika te su njegova djela namijenjena svim generacijama.

Cezanne je pred kraj života stvara sa potpunom slobodom, jarkim bojama i snažnim potezima kistova prikazuje emocije. Među prvim umjetnicima je koji je „prekidao konturu“, boja je iz jednog objekta namjerno prelazila u drugi. Cezannea se iz tog razloga smatra jednim od prethodnika kubizma.

8. ZAKLJUČAK

Paul Cezanne se nije opterećivao očekivanjima priznatih umjetnika, već je nalazio sigurnost u vlastitim tehnikama i jedinstvenom umjetničkom stilu.

Nastojao je prikazati bit naslikanog objekta, stvarao je novu perspektivu koristeći suprotstavljanje hladnih i toplih boja. Njegov cilj nije bio prikazati realističan objekt već obuhvatiti emociju kroz sliku. Razlikovao se od drugih impresionista po tome što mu nije bilo u cilju prikazati prolazni trenutak, već istinsku i trajnu vrijednost predmeta.

Tijekom života naslikao je više od 900 uljanih slika i 400 akvarela, a umjetnička mu je karijera trajala 40 godina. Njegova djela imala su velik utjecaj na umjetnike moderne umjetnosti poput Pabla Picassa i Henrija Matissea, stoga se Cezanne smatra ocem moderne umjetnosti budući da su neki umjetnici smatrali njegovu kompoziciju božanstvenom.

LITERATURA

- Paul Cézanne, Silvia Borghesi, „Cezanne“, Dorling Kinderslay art books
- Amy Guglielmo, Laura Martín, „The Met Paul Cézanne“ , Dorling Kinderslay
- Dr. Elizabeth L. Epps, „Masters of art“, book 19, Delphi, Kindle edition
- <https://www.paulcezanne.org/>
- <https://smarthistory.org/cezanne-mont-sainte-victoire/>
- <https://www.theartstory.org/artist/cezanne-paul/>